

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԺԲ.00.05 – Քրեական իրավունք և կրիմինալոգիա. քրեակատարողական իրավունք մասնագիտությամբ ասպիրանտուրայի ընդունելության քննության

Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

1. Պետության առաջացման տեսությունների բազմազանությունը և դրանց բնութագիրը:
2. Պետության հասկացությունը, էությունը, սոցիալական նշանակությունը, էվոլյուցիան:
3. Իրավունքի հասկացությունը՝ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ իմաստներով: Իրավահասկացողություն:
4. Իրավունքի և օրենքի հարաբերակցությունը: Իրավական օրենք:
5. Իրավական մշակույթ (կուլտուրա). հասկացությունը և կառուցվածքը: Իրավական նիհիլիզմ և իրավական իդեալիզմ:
6. Իրավունքի նորմի հասկացությունը, տեսակները, կառուցվածքը և տարրերի հիմնախնդիրը:
7. Իրավաչափ վարգագիծ և իրավախախտում. հասկացությունը և տեսակները:
8. Ինքնիշխան պետության իրավաբանական բովանդակության դրսևորման ձևերը:
9. Ժողովրդաիշխանության անմիջական ձևերի բովանդակությունը և դրանց իրացման կարգը:
10. Կառավարության սահմանադրաիրավական կարգավիճակը:
11. ՀՀ դատական իշխանության մարմինները, կազմավորման և գործունեության կարգը և սկզբունքները: Դրանց էվոլյուցիան՝ սահմանադրական բարեփոխումների համատեքստում:
12. Ազգային ժողովի պատգամավորական խմբակցությունների և խմբերի կազմավորման և լուծարման առանձնահատկությունները:
13. ՀՀ սահմանադրական կարգի հասկացությունը և բովանդակությունը:
14. «Ընտրական իրավունք» և «ընտրական համակարգ» եզրույթների իրավական նշանակությունը և հարաբերակցությունը:
15. Սահմանադրական դատավարության ընթացակարգն ու դրա առանձնահատկությունները:
16. Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնական լիազորությունները:
17. Իրավունքների և օրենքով պահպանվող շահերի պաշտպանության ձևերը: Դատա-

կան պաշտպանության և արդար դատաքննության իրավունքները:

18. Երրորդ անձանց հասկացությունը և տեսակները, գործի քննությանը ներգրավվելու հիմքերը և դատավարական կարգը:
19. Ոչ պատշաճ կողմի հասկացությունը: Հայցվորի ոչ պատշաճ լինելու հետևանքները: Ոչ պատշաճ պատասխանողի փոխարինման դատավարական կարգը: Գործի քննությանը նոր պատասխանողի ներգրավումը:
20. Ենթակայության հասկացությունը: Դատական ենթակայություն և ընդդատություն: Քաղաքացիական դատավարության կարգով քննության ենթակա գործերի շրջանակը որոշելու չափանիշները:
21. Դատական ծախսերի հասկացությունը և տեսակները քաղաքացիական դատավարությունում: Դատական ծախսերի ինստիտուտի գործառույթները:
22. Վարչական դատարանի իրավասության տարանջատման չափանիշները:
23. Գործի փաստական հանգամանքների ի պաշտոնե պարզման և տնօրինչականության սկզբունքների հարաբերակցությունը վարչական դատավարությունում:
24. Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը
25. Միջազգային իրավունքի աղբյուրները, սուբյեկտները
26. Տարածքների տեսակները միջազգային իրավունքում
27. Միջազգային պայմանագրերի կնքումը: Միջազգային պայմանագրերի կնքման գործընթացի իրավական կարգավորումը ՀՀ Սահմանադրությամբ
28. Բնակչության և քաղաքացիության հասկացությունները: Քաղաքացիության ձեռքբերման, փոփոխության և դադարեցման հիմքերը
29. Մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում միջազգային համագործակցությունը
30. Միավորված ազգերի կազմակերպությունը: ՄԱԿ-ի գլխավոր մարմինները: Դիվանագիտական ներկայացուցչության անձնակազմի անդամների արտոնությունները և անձեռնմխելիությունները
31. Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման միջոցները
32. Հանցակազմի տեսակները
33. Հանցագործությունների դասակարգումը
34. Քրեական օրենքի հետադարձ ուժը
35. Քրեական օրենքի գործողությունը ժամանակի ընթացքում
36. Հանցափորձը և դրա տեսակները
37. Հանցագործության նախապատրաստություն
38. Հանցակցություն

39. Հափշտակության ծանրացնող հանգամանքները
40. Շորթում
41. Քրեական հետապնդում. հասկացությունը, սուբյեկտները և նրանց լիազորությունները:
42. Արդար դատական քննության իրավունքը քրեական դատավարությունում:
43. Խափանման միջոցների հիմքերը և կիրառման դատավարական կարգը:
44. Վարույթի հանրային սուբյեկտների ընդհանուր բնութագիրը:
45. Պաշտպանության կողմի մեջ մտնող սուբյեկտների ընդհանուր բնութագիրը:
46. Ապացույցի հասկացությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
47. Անձին որպես մեղադրյալը ներգրավելը և մեղադրանքի առաջադրումը:
48. Ապացուցողական գործողությունների հասկացությունը և կատարման ընդհանուր կանոնները:
49. Վերաքննիչ վարույթի հասկացությունը և նշանակությունը:
50. Վճռաբեկության կարգով դատական որոշումները բողոքարկելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, բողոքարկման հիմքերը և կարգը:
51. Քաղաքացիական իրավունքների իրականացման սկզբունքները և պաշտպանությունը
52. Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտների իրավասուբյեկտությունը
53. Սեփականության իրավունքի բովանդակությունը, ծագումը և դադարումը
54. Գործարքի հասկացությունը, տեսակները և անվավերությունը
55. Գույքի օտարման և գույքի օգտագործման պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրն ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրության
56. Վարկահաշվարկային հարաբերությունները կարգավորող պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրը
57. Պատվին և արժանապատվությանը պատճառված վնասի հատուցումը
58. Հեղինակային և հարակից իրավունքները ՀՀ օրենսդրությամբ
59. Ժառանգման հիմքերն ըստ ՀՀ օրենսդրության
60. Ամուսինների, ծնողների և երեխաների անձնական և գույքային իրավունքները
61. Ալիմենտային պարտավորությունների ընտանեկան-իրավական կարգավորումը
62. Գիտության արդի հիմնական հայեցակարգերը և գիտության գործառույթները
63. Գիտության ոլորտում պետության քաղաքականության սահմանադրական նպատակները. նպատակների և միջոցներ հարաբերակցությունը
64. Գիտական և տեխնիկական ստեղծագործության ազատության իրավունքի սահմանադրական և միջազգային իրավական սահմանները և սահմանափակումը
65. Հիմնարար, կիրառական և որոնողական հետազոտությունների էությունը

66. Գիտահետազոտական աշխատանքի փուլերը
67. Գիտական հետազոտության թեմայի ընտրությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
68. Գիտական կանխատեսման նպատակները, հիմնական խնդիրները և մեթոդները
69. Տեղեկույթի աղբյուրների հավաքման, վերլուծության ու համակարգման գործընթացը՝ գիտական հետազոտության համատեքստում
70. Առաջնային գիտական տեղեկույթի հավաքման, ամրագրման, պահպանման տեխնիկան
71. Գիտական աշխատանքի արդյունքների նկարագրման և ձևակերպման հիմնական տեսակները
72. Գիտական էթիկայի նորմերը
73. Գիտական եզրույթների շարադրման հիմնական հնարքները
74. Գիտական աշխատանքի «դարակադրման» շրջանը
75. Աղբյուրագիտության արդի առանձնահատկությունները:

Լրացուցիչ մասնագիտական կրթամաս

1. Շարունակվող և տևող հանցագործություն
2. Հանցագործությունների համակցությունը, դրա տեսակները
3. Քրեախրավական նորմերի մրցակցություն
4. Դիտավորության տեսակները
5. Անզուգուշության տեսակները
6. Փաստական սխալը օբյեկտի և պատճառական կապի մեջ
7. Հանցագործությունների բազմակիությունն ու դրա տեսակները
8. Անհրաժեշտ պաշտպանության իրավաչափության պայմանները
9. Ծայրահեղ անհրաժեշտության իրավաչափության պայմանները, ծայրահեղ անհրաժեշտության տարբերությունները անհրաժեշտ պաշտպանությունից
10. Իրավաբանական անձանց քրեական պատասխանատվությունը
11. Ծննդկանի կամ ծննդաբերի կողմից երեխայի սպանությունը
12. Հոգեկան խիստ հուզմունքի վիճակում կատարված սպանություն
13. Մի խումբ անձանց կողմից սպանություն
14. Ավազակության և շորթման տարբերությունները
15. Խարդախության տարբերությունները խաբեության, վստահությունը չարաշահելու կամ ապօրինի այլ եղանակով գույքային վնաս պատճառելուց

16. Վստահված գույքը հափշտակելը, սահմանազատումը գողությունից
17. Պաշտոնատար անձի կողմից իշխանական կամ ծառայողական լիազորությունները կամ դրանցով պայմանավորված ազդեցությունը չարաշահելը կամ լիազորություններն անցնելը
18. Սուտ մատնություն
19. Սուտ ցուցմունք, կեղծ եզրակացություն կամ կեղծ կարծիք տալը կամ սխալ թարգմանություն կատարելը
20. Հանցավորության պատճառներն ու պայմանները
21. Հանցագործի անձ հասկացության հիմնախնդիրը
22. Ընտանիքի դերը եզակի հանցագործության պատճառական մեխանիզմում
23. Եզակի հանցագործության վիկտիմոլոգիական ասպեկտը
24. Քրեական պատիժների դատապարտված անձանց հիմնական իրավունքները
25. Ազատագրկման դատապարտվածների պատժի կրման պայմանների փոփոխումը: